

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului
informațional de evidență a măsurilor restrictive internaționale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului informațional de evidență a măsurilor restrictive internaționale este elaborat de către Cancelaria de Stat în comun cu Instituția publică ”Agenția de Guvernare Electronică”.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului informațional de evidență a măsurilor restrictive internaționale este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale și Hotărârii Guvernului nr. 93/2024 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului interinstituțional de supervizare și a mecanismului de supraveghere a punerii în aplicare a măsurilor restrictive internaționale.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Potrivit cadrului normativ în domeniu: Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale și Hotărârea Guvernului nr. 93/2024 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului interinstituțional de supervizare și a mecanismului de supraveghere a punerii în aplicare a măsurilor restrictive internaționale, secretariatul Consiliului interinstituțional de supervizare (CIS) ține evidența centralizată și generalizată a subiecților restricțiilor internaționale (lista națională) și a tuturor măsurilor restrictive internaționale aplicate de Republica Moldova, inclusiv a celor la care s-a aliniat sau pe care le-a aplicat din proprie inițiativă, asigură și coordonează fluxul de informații între autoritățile și instituțiile publice reprezentate în Consiliu.</p> <p>În prezent, evidența centralizată a tuturor subiecților restricțiilor se realizează prin completarea Listei naționale cu subiecții restricțiilor în privința cărora Republica Moldova a aplicat măsuri restrictive internaționale, întocmită în baza deciziilor Consiliului Uniunii Europene privind măsurile restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme, la care Republica Moldova s-a aliniat, deciziilor Consiliului interinstituțional de supervizare privind punerea în aplicare a măsurilor restrictive internaționale ale Uniunii Europene și deciziilor cu privire la alinierea, din propria inițiativă, la deciziile unilaterale ale altor state și de punere în aplicare a acestora, precum și a rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, direct aplicabile.</p> <p>Lista este realizată sub forma unei platforme electronice, plasate pe pagina web date.gov.md (https://date.gov.md/open/sanctioned-subjects) și actualmente include 5696 subiecți ai restricțiilor total, dintre care 3987 persoane fizice, 1669 entități și 40 de nave, cu date de identificare a persoanelor fizice și juridice vizate, în măsura în care aceste informații sunt disponibile, tipul de măsuri restrictive internaționale aplicate în privința fiecărui subiect, data la care au fost aplicate și denumirea actului prin care au fost instituite măsurile restrictive internaționale.</p> <p>Datele se introduc și se actualizează de către secretariatul CIS și sunt accesibile public, fiind utilizate atât de autoritățile cu competențe în domeniu, cât și de orice persoană fizică și juridică interesată.</p> <p>Platforma reprezintă un instrument util în procesul de verificare de către autorități, entități și cetățeni dacă o persoană fizică sau juridică cu care se intenționează încheierea unei tranzacții,</p>

contractarea unor servicii sau realizarea altor acțiuni este sau nu subiect al restricțiilor, pentru a evita încălcarea regimurilor de sancțiuni sau contribuirea la eludarea măsurilor restrictive în vigoare.

Totuși, în procesul de utilizare au fost depistate și raportate anumite deficiențe în funcționarea platformei respective, s-a constatat că instrumentul nu răspunde pe deplin necesităților autorităților și, în acest sens, necesită dezvoltarea unui sistem informațional care ar realiza interconexiunea cu sistemele interne ale autorităților cu competențe în domeniu, posibilitatea de preluare/portare a datelor, de vizualizare a tuturor informațiilor cu privire la subiecți, de selectare a datelor după anumite criterii, de generare a rapoartelor statistice ș.a.

În același timp, informațiile de interes public nu sunt concentrate într-un singur loc, ci sunt plasate fragmentar pe site-urile mai multor autorități, conform domeniului de competență: lista regimurilor în vigoare – pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe, Lista națională cu subiecți ai restricțiilor – pe platforma guvernamentală date.gov.md, informațiile privind modul de solicitare a derogărilor/excepțiilor sau de raportare a încălcării sau eludării măsurilor restrictive internaționale sunt reglementate de cadrul normativ, însă procedura de depunere a unor asemenea cereri nu acoperă și o posibilitate electronică care să ofere o claritate suplimentară și o accesibilitate mai ușoară pentru cetățeni, entități sau persoane juridice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană de a crește treptat rata de aliniere la Politica Externă și de Securitate Comună a Uniunii Europene, astfel încât să se atingă o aliniere de 100% până la data aderării la UE și să participe pe deplin la activitățile din cadrul Politicii Externe și de Securitate Comună (PESC) și Politicii de Securitate și Apărare Comună (PSAC), implementarea eficientă și coerentă a măsurilor restrictive internaționale reprezintă un aspect important în acest proces.

Având în vedere că aplicarea eficientă a sancțiunilor internaționale este condiționată de eficiența mecanismelor de colaborare dintre autorități, evidența centralizată a tuturor măsurilor restrictive internaționale aplicate, coordonarea acțiunilor întreprinse și supravegherea procesului de implementare a sancțiunilor devine tot mai importantă și mai complexă.

Proiectul are drept scop fortificarea mecanismelor de implementare a măsurilor restrictive internaționale în Republica Moldova, prin dezvoltarea unui instrument digital de evidență centralizat, transparent și securizat, care va facilita procesul de interacționare între autoritățile implicate, va spori accesul cetățenilor și al entităților interesate la informație veridică, va simplifica și astfel va încuraja procesul de raportare a încălcărilor sau a eludării sancțiunilor și va facilita procedura de solicitare a derogărilor/excepțiilor de la măsurile aplicate.

Sistemul va fi format din patru module:

1. Lista regimurilor de măsuri restrictive internaționale în vigoare, inclusiv cele direct aplicabile, la care Republica Moldova s-a aliniat sau pe care le-a aplicat din proprie inițiativă, cu linkuri către actele internaționale de bază și actele de aliniere;

2. Lista națională cu subiecți în privința cărora Republica Moldova a aplicat măsurile restrictive internaționale;

3. formularul pentru solicitarea derogărilor/excepțiilor;

4. formularul pentru sesizarea/raportarea încălcării/eludării sancțiunilor.

Obiectivul de a implementa un asemenea instrument digital a fost inclus în Programul Național pentru Aderarea Republicii Moldova la UE 2025-2029 (PNA), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Cluster 6. Relații externe, Capitolul 31. Politica externă, de securitate și apărare, acțiunile nr. 6 și 7 din Anexa A și acțiunile nr. 4 și 5 din Anexa B. Totodată, acest obiectiv a fost confirmat în cadrul screening-ului bilateral între Republica Moldova și Uniunea Europeană pe Capitolul 31, care a avut loc la data de 21 martie 2025.

<p>În procesul de elaborare a Conceptului Sistemului informațional ”Măsurile restrictive internaționale”, secretariatul CIS a studiat practica internațională în acest sens și a apelat la suportul unui expert internațional, care în baza studiului realizat a sistemelor informaționale similare utilizate în țările membre ale Uniunii Europene, a prezentat cele mai bune modele și a formulat recomandări, de care s-a ținut cont în procesul de conceptualizare a sistemului.</p>
<p>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</p>
<p>Nu este aplicabil</p>
<p>4. Analiza impactului de reglementare</p>
<p>4.1. Impactul asupra sectorului public</p>
<p>Punerea în aplicare a sistemului informațional menționat va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, facilitând procesul de supraveghere a implementării corespunzătoare a măsurilor restrictive internaționale, oferind instrumente sigure și rapide pentru schimb de informații, verificare a datelor, interacționare cu cetățenii și persoanele juridice interesate, sesizare și raportare a încălcărilor.</p>
<p>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</p>
<p>Fiind dezvoltat pe baza platformei electronice informaționale deja existente, implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.</p>
<p>4.3. Impactul asupra sectorului privat</p>
<p>Prin punerea la dispoziție a unui instrument digital eficient și rapid de verificare a informațiilor cu privire la regimurile de măsuri restrictive internaționale în vigoare pentru Republica Moldova, subiecții restricțiilor – persoane fizice și juridice, se va contribui la protejarea entităților, instituțiilor, operatorilor din sectorul privat de încheierea tranzacțiilor, prestarea sau contractarea serviciilor și alte acțiuni, care ar încălca/eluda regimurile de măsuri restrictive internaționale și ar conduce la penalizarea acestora.</p>
<p>4.4. Impactul social</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p>
<p>Impactul social va fi unul pozitiv, contribuind la reducerea activităților ilegale realizate de subiecții restricțiilor sau în interesul acestora.</p> <p>Pornind de la obiectul de reglementare al proiectului, executarea viitorului act normativ nu va influența în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen, și nu necesită măsuri de eliminare a discriminării și de promovare a oportunităților egale.</p> <p>În partea ce vizează impactul asupra datelor cu caracter personal, potrivit art. 22, alin. (4) și (5) din Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale:</p> <p>”(4) Ținerea evidenței măsurilor restrictive internaționale se face cu respectarea prevederilor legale privind protecția și prelucrarea datelor cu caracter personal. În cazul în care această posibilitate nu este prevăzută de prevederile legale speciale ce reglementează atribuțiile lor de serviciu, persoanele responsabile din cadrul Consiliului și al altor autorități/instituții publice competente pot prelucra, dacă este cazul, datele relevante referitoare la infracțiuni comise de persoanele fizice și juridice care sunt pe listă, la condamnări penale ale acestor persoane sau la măsuri de securitate privind aceste persoane numai în măsura în care o astfel de prelucrare este necesară pentru desfășurarea procedurilor de aplicare a măsurilor restrictive internaționale și de întocmire și completare a listei naționale cu persoanele subiecți ai restricțiilor. În asemenea situații, Consiliul și autoritățile/instituțiile publice competente vor exercita atribuțiile prevăzute de prezenta lege în calitate de operatori de date cu caracter personal, iar persoanele responsabile din cadrul acestora – în calitate de persoane împuternicite de către operator, astfel cum sunt reglementate acestea de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.</p>

(5) Asigurarea publicității informațiilor prevăzute la alin.(2), cu respectarea condițiilor stabilite de prezenta lege, nu reprezintă o încălcare a reglementărilor legale privind protecția datelor cu caracter personal și nu poate angaja răspunderea persoanelor responsabile”.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web a Cancelariei de Stat https://gov.md/index.php/ro/anunt-privind-initierea-elaborarii-deciziilor și pe portalul guvernamental https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotaririi-guvernului-pentru-aprobarea-conceptului-si-a-regulamentului-cu-privire-la-organi/16335 . Totodată, proiectul împreună cu actele aferente urmează a fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate, precum și va fi supus consultărilor publice, iar în acest scop proiectul împreună cu actele aferente va fi plasat pe pagina web a Cancelariei de Stat și pe portalul guvernamental particip.gov.md .
7. Concluziile expertizelor
Potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de act normativ va fi remis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ, iar aprobarea acestuia la prima etapă de implementare nu va necesita modificarea sau abrogarea actelor normative, precum și adoptarea actelor normative noi pentru implementarea prevederilor în cauză.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
În urma adoptării proiectului de hotărâre, autoritățile și instituțiile publice responsabile, vor emite, după caz, actele necesare și vor aduce actele lor interne în concordanță cu proiectul de hotărâre.

Secretar general adjunct
al Guvernului

/semnat electronic/

Alexandru IACUB